

ENTREVISTA

Nadja Belhadj

El retorn dels llops explica la increïble història de la recuperació del llop a Yellowstone i de com la seva tornada va restablir l'equilibri al parc.

«Volia que els nens coneguessin aquesta història»

Com presentaries *El retorn dels llops*?

És un llibre de «doble entrada»: una història narrativa, com un conte, i alhora un documental sobre el món salvatge del parc de Yellowstone i les dramàtiques conseqüències de les accions de l'ésser humà al món. Matar llops va tenir moltes repercussions. A Yellowstone havien desaparegut, i, amb ells, la natura i les seves riqueses. Sense llops, el món que va quedar era erm: no hi havia vida. El seu retorn marca la renovació i la tornada de la vida. És una faula poètica. M'agrada aquesta expressió perquè el llop sovint ho és tot menys l'«heroi» de les faules. Aquí l'honrem.

Com va sorgir la idea de convertir aquesta història en un llibre infantil?

La idea original la va tenir l'editora després de veure un documental sobre aquesta increïble història de Yellowstone. M'ho va explicar, vaig veure el vídeo i m'hi vaig apuntar immediatament! Va ser emocionant. Volia que els nens coneguessin aquesta història, encara que calgués adaptar-la i explicar les cadenes tròfiques d'una altra manera, amb imatges adequades. Crec que ho aconseguim, però ja ho diran els lectors.

Per què heu triat el format *leporello* o llibre-acordió?

Perquè et permet conèixer aquests llops a través d'un «conte» i d'un «documental» alhora. Aquí, el format *leporello* funciona bé, ja que quan acabes de llegir la història tens l'opció

d'aprendre més sobre els seus protagonistes continuant la lectura per l'altra cara.

El llibre es va plantejar com una mateixa història amb dos nivells de lectura?

Vaig treballar en *El retorn dels llops* durant diversos mesos, i hi va haver moltes fases d'escriptura. La idea del doble nivell de lectura no va sorgir immediatament, malgrat que, en retrospectiva, no ho podríem haver fet d'una altra manera, llevat que haguéssim escrit dues obres separades. El primer nivell és, doncs, el conte, més narratiu, ple d'emoció, pintat majestuosament per Marc Majewski. El segon és purament documental: ofereix xifres, una anàlisi i obre més el tema de la resilvestració.

Quin moment del procés creatiu has gaudit més?

Absolutament tot. Em va fascinar el que vaig llegir o vaig veure sobre el tema de

«M'agradaria que els petits lectors d'aquest llibre es diguessin a ells mateixos: jo també puc fer alguna cosa pel meu planeta».

Yellowstone. Val a dir que és força màgic. La reintroducció de grans depredadors fa possible que «revisquin» múltiples espècies! A la meua feina, la investigació és fonamental. Però, quan es tracta d'informar els nens i les nenes, tinc la impressió d'estar investida de la missió més important de totes: ajudar-los a obrir els ulls al món, a comprendre, a entreveure altres realitats i veritats. Ho considero una immensa sort!

El retorn dels llops va suposar algun canvi en la teua manera habitual de treballar?

No especialment. Sempre lleigeixo i em documento molt. També veig vídeos, trec el nas, penso en la millor manera d'abordar un tema. Intento posar-me al lloc dels nens. Si encara fos una nena, com m'agradaria que se'm dirigissin? Amb quins temes?

Creus que l'enfocament del llibre és tan efectiu o més que l'alarmisme o el dramatisme en la lluita pel futur del nostre planeta?

Crec que ja hi ha prou alarmes i senyals de violència en el dia a dia. La dolçor i l'alegria no exclouen la veritat, al contrari. Es pot abordar un tema tan delicat com la brutalitat del món sense passar pel drama, la tragèdia o l'amenaça.

Què t'agradaria que sentissin o pensessin els nens i nenes després de llegir aquest llibre?

Aquesta és una pregunta molt complexa. Deixaré que parli la petita Nadja que hi ha en mi. Descobrint aquest llibre i gaudint-lo, hauria somiat. Somiat amb un món de possibilitats on el que s'ha trencat es pot reconstruir. Si ho permetem, la natura recupera els seus drets i és capaç de crear un món encantat, on tots troben el seu lloc, on els adults necessiten els nens i viceversa.

M'agradaria que aquesta Nadja i tots els petits lectors del llibre es diguessin a ells mateixos: «Jo també puc fer alguna cosa pel meu planeta. Tinc un paper per jugar aquí». Tots tenim un rol per exercir.

Per acabar, moltes gràcies a la Béatrice i a l'editorial Saltimbanque, la meua llar per sempre, sense els quals aquest llibre no seria el que és.